

Wysockiego Piotra

Dzielnice: Targówek

Osiedla: Bródno

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1921

Opis

Piotr Wysocki herbu Odrowąż (1797-1875) - działacz niepodległościowy, inicjator i przywódca sprzysiężenia podchorążych w powstaniu listopadowym. Przyszedł na świat w podwareckich wówczas Winiarach, kształcił w Warszawie - najpierw w szkole pijarów a później w Szkole Podchorążych Piechoty. Po jej ukończeniu znalazł się w szeregach 4. Pułku Grenadierów, od 1828 roku był instruktorem w Szkole Podchorążych, gdzie aktywnie działał w ruchu niepodległościowym. Zorganizował tam tajny związek niepodległościowy, na czele którego 29 XI 1830 roku wzniesił w stolicy antyrosyjskie powstanie. Mianowany kapitanem, został adiutantem Michała Radziwiłła. Walczył pod Grochowem, Wawrem oraz Okuniewem, wraz z Józefem Dwernickim uczestniczył w wyprawie wołyńskiej, wstawiając się w bitwie pod Boremlem. Dowodząc 10. Pułkiem Piechoty Liniowej broniącym Woli został ranny i 6 IX 1831 roku dostał się do rosyjskiej niewoli. Uwięziony m.in. w pokarmelitańskim klasztorze na Lesznie, został dwukrotnie skazany na karę śmierci. W ostatniej chwili wyrok został zamieniony na 20 lat zesłania na Syberię. Podczas transportu próbował ucieczki, za co przedłużono mu karę o dalsze trzy lata i przewieziono do kopalni rud srebra i ołowiu w miejscowości Akatuja, znajdującego się 625 kilometrów na wschód od Czyty. Do Królestwa Polskiego wrócił na mocy ułaskawienia w 1857 roku, otrzymał jednak urzędowy zakaz pobytu w Warszawie. Zamieszkał wówczas w Warce, gdzie spisał "Pamiętnik Piotra Wysockiego o powstaniu 29 listopada 1830 roku". Nie powrócił nigdy do polityki. Zmarł w tym mieście w samotności na skutek niewydolności krążenia spowodowanej miażdżycą.

Spoczywa:

Cmentarz w Warce.

Do 1960.05.05 był patronem dzisiejszej ul. Nike.

Ciekawostki

Pod 15 był tu elegancki sklep spożywczo-kolonialny, pod 34 kolektura loterii Lemtajkesów i pod 36

kolektura Wasilewskiej. Na rogu z Poborzańską mieściła się popularna restauracja Hassego.

Stan obecny:

Nr 7:

Bazar Kobuszevskich. Przed wojną, kiedy ul. Julianowska biegła aż do torów, mieścił się tu bazar Edwarda Kobuszevskiego z kramami, postój furmanek dla ogrodników, pawilon z kawiarnią, pracownią kapeluszy i jatką koszerną. Obok, na pustym placu stawał często cyrk objazdowy.

Nr 8: kościół Matki Boskiej Różańcowej. Kościół rzymsko-katolicki, zgodnie z carskim ukazem był drewniany, jednowieżowa świątynia bazylikowa, trójnawowa, z pięciobocznym prezbiterium, bez nawy poprzecznej. Posiadał chór z organami, dwie boczne kaplice, wieżę zegarową z dzwonami (zabranymi przez okupanta), szalowany obustronnie profilowanymi deskami, pomalowanymi na zewnątrz olejno w kolorze brązowym, zaś wewnątrz na biało. Posiadał od frontu podcieniowe wejście z trzema wrotami. Zakrystia, jak zwykle, przy prezbiterium. Wewnątrz było pięć ołtarzy: ołtarz główny w prezbiterium ozdobiony był obrazem M.B. Różańcowej adorowanej przez Św. Dominika i błogosławioną Salomeę i obustronnie wydzielony piętrowymi galeriami. Kościół był ufundowany w 1906 r. przez księżnę Marię Radziwiłłową. Służył robotniczym mieszkańcom Bródna i Anopolu i Pelcowizny. Parafia została erygowana tu w 1913 przez kardynała Kakowskiego. W latach '30 kościółek stał się za mały i arch. Mączyński wykonał projekt kościoła murowanego; do wybuchu wojny powstał żelbetonowy szkielet, który podupadł w czasie wojny. Podczas okupacji ministranci parafii uczestniczyli w walkach i wielu akcjach sabotażowych na terenie kolei: wysadzanie torów, zamiany składów itp. W czasie bombardowania w 1939 kościół został uszkodzony, a w 1944 spalony. Obecny budynek powstał w 1957-60 wg proj. Kazimierza Białkowskiego, zgodnie z zaleceniami Zdzisława Mączyńskiego, na fundamentach starej budowli, kościółka sprzed wojny, który Kościół został konsekrowany w 1964 przez samego kardynała Wyszyńskiego.

Kancelaria Parafialna. Powstała w latach 30 XX w. jako drewniany budynek. Mieściła się tu kancelaria, jak i odbywały się zbiórki ministrantów i Szarych Szeregów, mieszkał tu organista i kościelny, działała kuchnia. Na piętrze mieszkali księża.

Kaplica Przedpogrzebowa. Powstała w latach 30 XX w.

Pomnik Reduty Bródnowskiej. W pierwszych dniach Powstania żołnierze zajęli szkołę powszechną (obok pomnika) i utworzyli tu barykadę. Po zaciętych walkach powstańcy musieli opuścić szkołę i wycofać się.

Nr 11: Dom Kultury Świt. Powstał w latach 50 XX w.

Bloki osiedla Bródno. Powstały w 1964-1983 wg proj. Jerzego Stanisławskiego, Janiny i Tadeusza Szuleckich. Po rozstrzygniętym w 1961 konkursie na osiedle na 60.000 osób, trzeba było wysiedlić z 371 hektarów 7500 osób i uzbroić cały teren. Powstało tu ok. 200 bloków, w których zamieszkało ok. 80.000 osób.

Nr 51: Fit & Fun. Centrum rehabilitacji, fitness i siłownia powstały w starej Sali gimnastycznej w 1989.

~ Szkoła Kolejarska. Był to piętrowy drewniany budynek, zbudowany w 1927 jako Państwowa Niższa Szkoła Techniczna Kolejowa. W 1938 zmieniono jej nazwę na Gimnazjum Techniczne Kolejowe Ślusarsko-Mechaniczne im. Piłsudskiego, a w czasie okupacji Gimnazjum Mechaniczne Kolejowe.

Tory tramwajowe. Zabytkowy fragment torów, trakcji i przystanek tramwajowy. Linię oddano do użytku 28.09.1924. Rozstaw torów był 1525 mm, trochę więcej niż normalnie. Na Bródno kursował tramwaj nr 21, tzw. Oczko. Po wojnie znormalizowano szerokość torów do 1435 mm. Tramwaj kursował spod cmentarza Wolskiego, przez pl. Bankowy, mostem Kierbedzia, Targową na Bródno. 16.10.1971 przejechał tędy ostatni tramwaj i linie zlikwidowano, puszczając tory ul. Rembielińską. Dzisiejszy fragment ma ok. 60 m i 4 słupy trakcyjne. Na jednym ze słupów widać dziury po kulach. W 1998 Koło Miłośników Bródna oddało zabytek Warszawie.

Kapliczka. Powstała 15.08.1925 z fundacji mieszkańców Bródna w podziękowaniu za Cud Nad Wisłą, w jego 5-tą rocznicę

Data nadania nazwy: 1921.07.05. Wcześniej nazywała się Białolecka.
